

žemės ruožo su 20.000 gyventojų.

Danija nereiškia teritorialinių pretenzijų, bet reikalauja 15.000 žmonių mažumai Šlezvige plačią autonomiją.

Čekoslovakija, strateginiais sumetimais, reikalauja kai kurių Sudetų atšlaitų. Be to, laisvo transporto Elbe ir Dunojumi ir savo zonos Hamburgo uoste.

Lenkija laiko savo dabartinę vakarų Oderio-Neisse sieną galutiną. Po damo konferencija šią sieną nustatė laikinai, todėl D. Britanija ir JAV /Byrneso kalba Stutgarte/ šios sienos galutinumo nepripažįsta. TSRS yra ramonės, kad ją tereikia formaliai patvirtinti, gi Francūzija, norėdama kiekvienus atvėju Vokietiją silpninti, palaiko lenkų-sovietų nuomonę.

Dėl TSRS pretenzijų į Vokietiją kukliai nutylima.

-Anglų spauda reiškia šiai paruošiamai konferencijai didelio dėmesio, nes bus svarstyti tokie dalykai, kaip Vokietijos reparacijos, sienos, vyriausybės sudarymas, okupacija, kontrolė ir sąjungininkų saugumo klausimas. Dėl Vokietijos okupacijos yra Byrneso 40 metų okupacinis planas, yra ir tam tikras britų planas. Vokietijos rytinės sienos sudaro painią problemą, dėl kurios iš vienos pusės susiduriama su nenoru pykinti TSRS /"Times"/ ir iš kitos pusės su vokiečių gyventojų pertekliumi vakarų zonoje. Perteklius pasidaro iš pabėgėlių ir iškeldintų žmonių, kilusių iš rytų Vokietijos.

STREIKAS ANGLIJOJE PLEČIASI/ Pirmąkart Londono maisto sunkvežimių šoferių streikas persimetė į bendrą transporto darbininkų streiką, kuris plečiasi jau ir provincijoje. Pačiame Londone vakar sustreikavo uosto darbininkai. Bijomasi, kad pradės streikuoti ir pramonės darbininkai. Derybos tarp vyriausybės ir darbininkų prof. sąjungos ligi šiol nedavė jokių rezultatų.

L. BLUM LONDONE/ Atvykęs į Londoną Francūzijos min. pirmininkas turėjo pasikalbėjimą su D. Britanijos min. pirmininku Attlee ir užs. reik. ministru Bevinu. Apie jų pasikalbėjimų turinį neišlaistas joks komunikatas, nors manoma, kad buvo paliesti ekonominiai ir politiniai klausimai, ypač Vokietijos problema. Blumo vizitui reškiama didelio dėmesio, nes tai yra pirmasis Francūzijos ministerio pirmininko vizitas Londone nuo 1940 metų.

GROCHOLSKIS NUTEISTAS/ Varšuvoje kariuomenės teismas nuteisė grafa Grocholskį ir jo tris bendrus mirties bausme. Teismas pripažino Grocholskį kaltu šnipinėjant vienos svetimos valstybės naudai. D. Britanijos užs. reikalų ministerija dar kartą pabrėžia, kad jos pasiuntinys Varšuvoje nieko bendra su Grocholskiu neturėjęs.

JAV JAVAI Į EUROPA/ S. m. vasario mėn. iš JAV į Europą bus pervežta 1.200.000 tonų javų. Tai bus didžiausias javų transportas per mėnesį, kurį JAV bet kada buvo persiuntusios. Iš šių javų britų-amerikiečių Vokietijos sričiai teks 300.000 tonų ir D. Britanijai 900.000 tonų. Likusioji siunta eina į Italiją ir kitur.

-Hamburge ir Ruhro krašte numatomi nesklandumai tiekiant gyventojams maisto normas. Manoma, kad bus galima išlaikyti 1550 kalorijų dienos dozę.

RAŠIOS ŽINIOS/ -Nuo vasario 15 d. pradės JAV per radiją duoti žinias rusų kalba.

-Sausio mėn. 5 d. nusižudė jau trečias kaltinamasis vokiečių gydytojų byloje - dr. Karl. Westfall.

-Solidarizuodama su kitais kraštais, duonos kortelės įvedė ir Olandija.

-Ties pietų ašigaliu žuvo Byrdo ekspedicijos vienas lėktuvas su 7 žmonių įgula.

-Belgijos soc. demokratų partija pareikalavo, kad belgai galėtų dalyvauti Maskvos konferencijoje.

STOVYKLOS DIREKTORIAUS RAŠTAS

Frašau savo tautinei grupei pranešti:

1. UNRRA vyr. būstinei reikalingos dvi jaunos moterys pabaltiečių tautybės aptarnauti G.O.C.ltn.gen.Sir Richard L.Mac Reery, Bad Oeynhausen. Šios moterys dirbtų kaip virėjos generolo namuose čia Vokietijoje ir jei gu tinkamai užsirekomenduotų ir darbu būtų patenkintos, vėliau galėtų išvykti į Angliją, kur viena liktų dirbti generolo, o antroji jo kaimyno namuose.

2. Brigadier N.B. Brading, Cornerways, Roberts Bridge, Sussex, England, pavęs UNRRAos zoniniu asistentu britų zonoje nori paimti į Angliją vieną vyrą ir jo žmoną, kuri turėtų būti nesenesnė 50 m. Pageidaujama, kad abu būtų pabaltiečiai ir ne iš inteligentinio tipo. Vyras turi turėti praktikos žemės ūkyje ir sugėbėti būti pagalbininku ūkyje, o moteris turi turėti žinių bei praktikos dirbti namų ūkyje.

3. UNRRA H.Q. Lemgo skubiai reikalinga 20 mergaičių /kelnerių-virtuvės darbininkių/ ir vienas prityręs virėjas - visi be šeimos. Gera pastogė ir maistas.

4. Mašininko, mokančio rašyti rašomąja mašinėle ir kartu sugebančio atlikti raštinės darbą, ieško UNRRA H.Q. Lemgo. G.kpt. Tyrrell, Direktorius.

-Norintieji užsirašo komiteto raštinėje darbo valandomis.

AUT. LYDERIO PRANEŠIMAS/ Kad bereikalingai žmonės pas mane nesikreiptų tokiais reikalais, kuriuos tvarko kiti komiteto nariai ir bereikalo nesidurkdytų patys ir manęs netrukdytų, nurodau: Kreipiantis - 1. Įvairiais rūpinimo, maisto ir buto reikalais kreiptis pas komiteto pirmininką S. Lauską. 2. Sporto, pasilinksminimo ir teatro reikalais pas p. Kutką. 3. Mokymų, informacijų, spaudos ir kursų reikalais pas p. Kasperavičių. Tuos reikalus tvarko betarpiu aukščiau nurodyti asmenys.

-Barakų vyresnieji prašomi užėti į gerovės sandėlių sausio 15-16 d.d. 9-12 ir 14-17 val. paimti visiems gyventojams siuvimui siūlų ir kt. reikmenis. Su savim prašom atsinešti visų gyventojų maisto korteles.

Gerovės Sandėlis

-Nuo šios dienos p. Vladas Dumčius "Akt. Informacijų" kolektyve nebetarnauja.

Už ligšiolinį p. Vl. Dumčiaus bendradarbiavimą reiškiame širdingą padėką.

"Akt. Informacijų" Redakcija.

Primename gerb. skaitytojams pratesti "Akt. Inf." prenumeratą už laiką nuo sausio mėn. 15 ligi vasario mėn. 15 d.

IDOMI ŽINUTĖ/ Anglų savaitraštis "News Weekly" savo 1946. XII. 16 d. nr., išdams apie diplomatinę bankietą JAV Balt. Rūmuose, praneša: "TSRS pasiuntinys Vašingtone Novikov staiga pranešė, kad jis dėl ligos negalės bankiete dalyvauti. Tai sukėlė ant kojų užs. reik. ministerijos tarnautojus, kurie jau buvo vietas paskirstę. Vėl teko iš naujo vietas pertvarkyti. Ir koks buvo nustebimas, kai rytojaus dieną buvo sužinota, kad Novikov sveikutėlis lankėsi New Yorke, ir kad jo nedalyvavimo priežastimi buvo pakvietimas į bankietą Lietuvos ir Latvijos pasiuntinių, kuriuos JAV dar toliau pripažįsta, nors jų valstybės ir yra inkorporuotos į Sovietų Sąjungą.

-Budapešte susektas samokslas vyriausybei nuversti. Suimti 6 asmenys, iš tarpe generolas Lakatos, kuris buvo numatytas kandidatu į ministerius pirmininkus.

-Marš. Petenas, kuris laikomas suimtas vienoje Viduržemio jūros saloje, susirgo plaučių uždegimu. Maršalas yra jau 87 metų amžiaus

Leidžia Seedorfo L.V. Gerovės Komitetas. Redaguoja L. Pilipavičius. Išėina kasdien, be šventadienių. Prenumeratos kaina - 10 RM.

STOVYKLOS DIREKTORIAUS RAŠTAS

Frašau savo tautinei grupei pranešti:

1. UNRRA vyr. būstinei reikalingos dvi jaunos moterys pabaltiečių tautybės aptarnauti G.O.C.ltn.gen.Sir Richard L.Mac Reery, Bad Oeynhausen. Šios moterys dirbtų kaip virėjos generolo namuose čia Vokietijoje ir jei gu tinkamai užsirekomenduotų ir darbu būtų patenkintos, vėliau galėtų išvykti į Angliją, kur viena liktų dirbti generolo, o antroji jo kaimyno namuose.

2. Brigadier N.B. Brading, Cornerways, Roberts Bridge, Sussex, England, buvęs UNRRAos zoniniu asistentu britų zonoje nori paimti į Angliją vieną vyrą ir jo žmoną, kuri turėtų būti nesenesnė 50 m. Pageidaujama, kad abu būtų pabaltiečiai ir ne iš inteligentinio tipo. Vyras turi turėti praktikos žemės ūkyje ir sugėbėti būti pagalbininku ūkyje, o moteris turi turėti žinių bei praktikos dirbti namų ūkyje.

3. UNRRA H.Q. Lemgo skubiai reikalinga 20 mergaičių /kelnerių-virtuvės darbininkių/ ir vienas prityręs virėjas - visi be šeimos. Gera pastogė ir maistas.

4. Mašininko, mokančio rašyti rašomąja mašinėle ir kartu sugebančio atlikti raštinės darbą, ieško UNRRA H.Q. Lemgo. G.kpt. Tyrrell, Direktorius.

-Norintieji užsirašo komiteto raštinėje darbo valandomis.

AUT. LYDERIO PRANEŠIMAS/ Kad bereikalingai žmonės pas mane nesikreiptų tokiais reikalais, kuriuos tvarko kiti komiteto nariai ir bereikalo nesitrukdytų patys ir manęs netrukdytų, nurodau: Kreipiantis - 1. Įvairiais rūpinimo, maisto ir buto reikalais kreiptis pas komiteto pirmininką Gedauską. 2. Sporto, pasilinksminimo ir teatro reikalais pas p. Kutką. 3. Ūkyklų, informacijų, spaudos ir kursų reikalais pas p. Kasperavičių. Tuos reikalus tvarko betarpiškai aukščiau nurodyti asmenys.

-Barakų vyresnieji prašomi užėti į gerovės sandėlį sausio 15-16 d.d. 9-12 ir 14-17 val. paimti visiems gyventojams siuvimui siūlų ir kt. reikmenis. Su savim prašom atsinešti visų gyventojų maisto korteles.

Gerovės Sandėlis

-Nuo šios dienos p. Vladas Dumčius "Akt. Informacijų" kolektyve nebetarnauja.

Už ligšiolinį p. Vl. Dumčiaus bendradarbiavimą reiškiame širdingą padėką.
"Akt. Informacijų" Redakcija.

Primename gerb. skaitytojams pratesti "Akt. Inf." prenumeratą už laisvą nuo sausio mėn. 15 ligi vasario mėn. 15 d.

IDOMI ŽINUTĖ/ Anglų savaitraštis "News Weekly" savo 1946. XII. 16 d. nr., šydamas apie diplomatinę bankietą JAV palt. Rūmuose, praneša: "TSRS pasiuntinys Vašingtone Novikov staiga pranešė, kad jis dėl ligos negalės bankiete dalyvauti. Tai sukėlė ant kojų užs. reik. ministerijos tarnautojus, kurie jau buvo vietas paskirstę. Vėl teko iš naujo vietas pertvarkyti. Ir koks buvo nustebimas, kai rytojaus dieną buvo sužinota, kad Novikov sveikutėlis lankėsi New Yorko, ir kad jo nedalyvavimo priežastimi buvo pakvietimas į bankietą Lietuvos ir Latvijos pasiuntinių, kuriuos JAV toliau pripažįsta, nors jų valstybės ir yra inkorporuotos į Sovietų Sąjungą.

-Budapešte susektas samokslas vyriausybei nuversti. Suimti 6 asmenys, tarp jų generolas Lakatos, kuris buvo numatytas kandidatu į ministerius pirmininkus.

-Marš. Petenas, kuris laikomas suimtas vienoje Viduržemio jūros saloje, susirgo plaučių uždegimu. Maršalas yra jau 87 metų amžiaus.

Leidžia Seedorfo L.V. Gerovės Komitetas. Redaguoja L. Filipavičius. Išėina kasdien, be šventadienių. Prenumeratos kaina - 10 RM.

...11/485/, III metai Seedorf 1947 m. sausio mėn. 15 d., trečiadienis

This paper is certified by the camp leader to contain only literal translations of extracts of the Allied Press and published under this condition with permission of UNRRA Team 295.

Information about approved activities and camp internal affairs such as sport-art-and-welfare/ are also permitted.

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO METINĖS

1923 m. sausio mėn. 15 d. Klaipėdos krašto lietuviai sukilo ir staigiu ginkluotu veiksmu Klaipėdos miestą ir kraštą į šiaurę nuo Nemuno paėmė į savo rankas.

Sukilėliai, sudarę laikiną valdžią, kreipėsi į Lietuvos vyriausybę, prašydami Klaipėdos kraštą prijungti prie Lietuvos respublikos. Lietuvos seimas ir vyriausybė šį prašymą nutarė išpildyti ir Klaipėdos kraštą inkorporavo į Lietuvos respublikos teritoriją, suteikdami kraštui, atsižvelgiant į jo savitą kultūrą ir į ten gyvenančią vokiečių mažumą, plačią autonomiją. Tuo savo žygiu Lietuva tik įgyvendino Versalio taikos konferencijos nutarimą grąžinti buv. Keizerinės Vokietijos valdomą Klaipėdos kraštą jo teisėtai šeimninkei - Lietuvai. 1924 m. gegužės 8 d. santarvininkai specialia konvencija oficialiai pripazino Lietuvai Klaipėdos kraštą.

Klaipėdos krašto grąžinimas Lietuvai turėjo milžiniškos reikšmės. Jis galima būtų mėginti apibrėžti šiuose rémuose:

1. Klaipėdiečiai lietuviai po 700 metų svetimos priespaudos vėl atgavo savo laisvę ir grįžo prie savo tautos kamieno, tuo išvengdami galutinio nutautinimo.

2. Klaipėdos uostas, ligi pirmojo pasaulinio karo buvęs vos menkas Vokietijos pakraščio uostas, galėjo pradėti aptarnauti savo natūralų užnugarį: ne tik visą Lietuvą, bet ir už jos esančias žemes.

3. Lietuvai buvo grąžintas jos vienintelis uostas ir tuo duota galimybė susisiekti su pasauliu jūrų keliais.

4. Lietuvių tautai buvo duota galimybė, šalia žemės ūkio, pramonės ir vidinės prekybos, įsigyti naujus verslus - užjūrio prekybą, jūreivystę, ir pajūrio jūrą.

Dėl tuo metu dar jaunos Lietuvos valstybės izdo neturtingumo ir svyravimų tarptautinės padėties atžvilgiu, Lietuvos vyriausybė negalėjo iš karto pilnai išnaudoti Klaipėdos krašto prijungimo sąlygas ir tik vėliau pradėjo pilnumoje įsitvirtinti savo pajūryje.

Buvo ruošiamos propagandinės masinės kelionės į Klaipėdą, taip vadinamos "jūros dienos". Buvo įsteigti jūros skautai, rengiamos buriavimo regatos, steigiamos įvairios jūrą propaguojamos draugijos. Klaipėdos lietuviška periodinė ir neperiodinė spauda padaugėjo. Didžiosios Lietuvos gyventojai lankė Mažąją Lietuvą, savo "gimtaro krantą" - Klaipėdą, jos kraštą ir Neringą su jos žaviomis vasarvietėmis, Nidą ir Juodkrantę.

Šalia šių, daugiausia moralinės reikšmės turinčių veiksmų, Lietuvos vyriausybė ėmėsi praktiškojo darbo, investuodama milžiniškus kapitalus Klaipėdos uosto, krašto ir su jais tiesioginiai surištiems reikalams. Siaulių-Telšių-Kretingos geležinkelio ir Žemaičių plentu Klaipėdos kraštas priartėjo prie likusios Lietuvos. Klaipėdos uostas buvo pagilintas, kas davė galimybę įplaukti į uostą didesniems jūrų laivams. Klaipėdos miestas ir vasarvietės pasipuošė naujais pastatais. Mieste, vieton pasirusių, XVII - XIX amžius siekusių sandėlių, b. Lietuvos bankas ir "Lietuvos" pastatė moderniškus, didžiulius sandėlius. "Maistas" pastatė šaldytuvus eksportuojamiems bekonams ir kitoms prekėms. Akc. b-vė "Žuvis" plačiai aprūpino kraštą žuvimis. Klaipėdoje išaugo Lietuvos "Lloyd" prekybos laivynas, ten pat atsirado ir Lietuvos karo laivyno užuomazga. Kraštą užpildė platus lietuviškų mokyklų tinklas, o Klaipėdos naujasis prekybos Institutas pilnai atitiko savo uždaviniui - duoti progos lietuviškam jaunimui savo uostamiestyje išmokti taip mums reikalingą verslą.

lybą.

sekoje viso to Klaipėdoje suklestėjo prekyba su užsieniu. Uosto apy-
varto tonazas atžvilgiu, palyginus su prieškariniais laikais, išaugo tris
kartus, o vertės atžvilgiu dar daugiau. Per Klaipėdos uostą ejo per 90%
Lietuvos eksporto ir importo.

Atnešdamos neįkainojamą naudą visai Lietuvai, Klaipėdos kraštas pats
pralobė: miesto ir uosto veidas įgavo naują, judrų ir turtingesnį vaizdą.
Jo gyventojų gerovė ir pirkimo galia pakilo, ypač lyginant su tuometine
Reimynine Hitlerio Vokietija, kuri intensyviai ruošėsi karui ir kur tuo-
met vyravo tikrai neekonomiškas šukis - "patrankos vietoj sviesto".

Tačiau anksčiau į Klaipėdos kraštą importuotas vokiškasis elementas
to nenorėjo suprasti, visą laiką varydamas savo pragaištingą Lietuvai dar-
bą. Nemažai teko mūsų valstybei kovoti su taip vadinamais "memellende-
riais" valstybės viduje /Neumano-Sasso byla/ ir užsienyje /Baigos tarp-
tautiniame tribunole/.

Apsvaigęs savo lengvais laimėjimais, Hitleris pagaliau ištiesia savo
grobonišką ranką ir į mūsų pajūrį. Savaimė suprantama, kad Lietuva viena
negalėjo atsispirti nacionalsocialistinei Vokietijai ir 1939 m. kovo mėn.
22 d. turėjo pasirašyti Klaipėdos krašto perdavimo Vokietijai sutartį,
pagal kurią Lietuvai buvo suteikta teisė naudotis tam tikra uosto zona.
Šia teise, dėl bolševikų okupacijos, Lietuvai neilgai teko naudotis.

Klaipėdos krašto netekimu prasidėjo Lietuvos tautos ir valstybės tra-
gijos pirmasis veiksmas. Po jo sekė ištisa grandinė didelių Lietuvai
nukrėtimų, tarytum pats likimas, pradėdamas savo negailėstingą darbą nuo
Klaipėdos krašto, mums norėjo parodyti, kad be šio krašto negali egzistuo-
ti ir nepriklausoma Lietuva. Tai turime tvirtai įsisąmoninti.

Pažįtant negalima nepaminėti tų keturiolikos Klaipėdos sukilėlių kar-
vėjų, kurie kovoje už šio krašto prijungimą Lietuvai paguldė savo gal-
vas, lygiai kaip ir visus tuos lietuvius, kurie dirbo Klaipėdos
krašto šviesesnei atečiai, kovojo dar laikais prieš Klaipėdos krašto
atdavimą, jo žydėjimo metu ir vėliau kentė nacių KZ stovyklose. Ypa-
tinai gerbinga vieta čia tenka pr. metais ištrėmimė mirusiam M. Lietuvos
patriarkui Martynui Jankui, paaukojusiam visą savo gyvenimą už Lietuvos
laisvę ir laimę.

Prieš jų didžiąją dvasią mes su pagarba lenkiame galvas. Tebūna šie
tautos vyrai mums pavyzdžiu mūsų dabartinėje sunkioje būklėje ir atei-
ties kovose.

All information of general interest is what heard on the wireles from
London BEC.

ATIDARYTA PARUOŠIAMOJI KONFERENCIJA/ Vakar D. Britanijos užs. reik. minis-
teris Bevin atidarė sąj. užs. reik. min. galiotinių konferencijų Londone,
kuri paruoš dirvą bus. kovo mėn. Maskvos užs. reik. min. konferencijai taikos
sutartims su Vokietija ir Austrija sudaryti.

Visoms valstybėms yra duota teisė pareikšti savo pretenzijas į Vo-
kietiją Maskvos konferencijai per Londono paruošiamąją konferenciją.
Žvilgtelėkim, kokius reikalavimus Vokietijai stato jos kaimynai.

Prancūzija. Saaras turi gauti autonomiją ir akiškai susijungti su
Prancūzija. Rheino kraštas turi likti visam laikui svetimųjų okupuotas.
Rūro kraštas turi likti atskira šalimi tarptautinėje kontrolėje. Pati
Vokietija turi būti federatyvinė respublika.

Belgija. Ji reikalauja siauro žemės ruožo ir reparacijų. Be to, kad
vokiečių eksportas nebūtų nukreiptas, bet eitų natūraliu keliu per Belgi-
jos uostus.

Olandija nori savo sieną su Vokietija išlyginti ir sutrumpinti Vokie-
tijos žemių sąskaiton. Reikalaujamas Vokietijos žemės plotas-1.750.000
kv. km. su 120.000 gyventojų. Taip pat norima, kad Vokietijos natūralus
eksportas eitų per Olandijos uostus.

Luxemburgas reikalauja 4,8 mil. dolerių reparacijų ir 1-5 km. pločio